

JDLOV-1999-663

INSTANS:	Lovavdelingens uttalelser
DATO:	1999-05-05
DOKNR/PUBLISERT:	JDLOV-1999-663
STIKKORD:	Avtale- og obligasjonsrett
SAMMENDRAG:	Avtaleloven - generelt. Adgangen til å treffe avtaler elektronisk og beviskraften av elektroniske dokumenter Henvisninger: lov-1918-05-31-4 (Avtalelov),
SAKSGANG:	99/00663 E KHR/KF
PARTER:	
FORFATTER:	Justisdepartementets lovavdeling

[Skriv merknad](#)

Vi viser til brev 23 mars 1999 fra Nærings- og handelsdepartementet der Nærings- og handelsdepartementet ber om en uttalelse om følgende spørsmål:

1. Er det adgang til å treffe avtale elektronisk?
2. Er det en forskjell i beviskraft mellom et elektronisk dokument og et papirdokument, selv om de har samme innhold?

Avtalefrihet, herunder formfrihet, er et sentralt prinsipp i norsk rett. Formfrihetsprinsippet innebærer at det normalt ikke gjelder formkrav for å inngå avtaler. Som utgangspunkt velger partene således selv i hvilken form de ønsker å inngå en bindende avtale, for eksempel muntlig, skriftlig eller elektronisk. Hvilken form partene velger, har i seg selv ikke betydning i forhold til at avtalen er bindende og skal holdes.

Det som særpreger en rettslig bindende avtale, er at den kan gjennomføres ved domstolenes hjelp. Hjelp til gjennomføring av en avtale fra domstolene forutsetter imidlertid at domstolen legger til grunn at en bindende avtale er inngått, noe som igjen avhenger av hva partene kan bevise for domstolene. Nettopp for å sikre bevis, velger mange å inngå avtaler på papir med underskrift fra begge parter. Et sentralt spørsmål i forhold til elektroniske avtaler er hvordan partene skal ivareta bevishensynet for disse avtalene, og dermed eventuelt sikre seg domstolenes hjelp til å få sine rettigheter etter avtalen.

Norsk sivilprosess bygger på prinsippet om fri bevisføring og fri bevisvurdering. Dette innebærer at partene i utgangspunktet kan føre ethvert bevis de finner hensiktsmessig, og at dommeren avgjør etter en samvittighetsfull prøvelse av hele saken hvilket faktum som ut fra en sannsynlighetsvurdering skal legges til grunn for pådømmelsen. Det er således ikke noe rettslig i veien for at elektroniske dokumenter legges frem som bevis for en norsk domstol. Spørsmålet er hvilken vekt domstolen vil tillegge slike dokumenter i sin bevisvurdering.

Spørsmålet om beviskraft er ikke mulig å besvare generelt ettersom den beror på den konkrete bevissituasjonen i den enkelte sak. Denne usikkerheten er imidlertid ikke særegen for elektroniske avtaler, men gjør seg også gjeldende i forhold til avtaler inngått i andre former. Beviskraften av et skriftlig dokument vil avhenge av mange forskjellige forhold, som for eksempel om det fremstår som ekte, og om det er sammenfallende eller motstridende med andre dokumenter eller bevis som finnes i saken. Det er ikke mulig å gi en uttømmende oppregning av de faktorer som spiller inn ved vurderingen av troverdigheten av et bevis. Poenget er at domstolene i en sivil sak som hovedregel skal legge til grunn det faktum som fremstår som mest sannsynlig.

I praksis vil partene i elektroniske avtaler antakelig normalt i sin bevisføring i første omgang legge frem utskrifter av de elektroniske dokumentene for domstolene. Dersom motparten ikke bestrider at utskriften gir uttrykk for et elektronisk dokument som har vært utvekslet mellom partene, er ytterligere bevisføring på dette punkt unødvendig. Dersom det skulle være behov for det, kan bevis for at tekniske sikkerhetsløsninger har vært benyttet, føres i form av f eks vitneutsagn eller muntlige eller skriftlige forklaringer fra sakkyndige som har foretatt en undersøkelse av dokumentet og systemet. Vi antar at utskrifter av elektroniske dokumenter i kombinasjon med sakkyndige erklæringer om at det er anvendt tekniske metoder med høy bevisverdi, vil ha stor overbevisningskraft.